

КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ

- Израчунавање степена угрожености -

Степен угрожености (C_y) одређује се на основу израчунавања квантификатора процјене (K_p), који зависи од вриједности квантификације фактора угрожености (U_i) и вриједности квантификације фактора безбједности (B_j), одређених процјеном угрожености за одређени објекат.

Степен угрожености (C_y) зависи од вриједности квантификатора процјене (K_p), који се израчунава тако да се од вриједности параметра угрожености (P_y) одузме вриједност параметра безбједности (P_b).

Параметар угрожености (P_y) је сума вриједности свих фактора угрожености (U_i), а вриједност фактора угрожености (U_i) је резултат множења вриједности тежишних удјела (TU_{ui}) с оцјеном одговарајућег фактора угрожености (O_{ui}).

Параметар безбједности (P_b) је сума вриједности свих фактора безбједности (B_j), а вриједност фактора безбједности (B_j) је резултат множења вриједности тежишних удјела (TU_{bj}) с оцјеном одговарајућег фактора безбједности (O_{bj}).

Степен угрожености представља мјеру за ризик који по својим карактеристикама за корисника може бити задовољавајући (подношљив и прихватљив) или незадовољавајући (од повишеног до врло високог ризика).

Степен угрожености одређује се у пет разреда, који спадају у три подручја:

1) неприхватљиво (повишен, висок и врло висок ризик) - непожељно стање које захтијева неодложно предузимање мјера за повећање безбједности и смањење угрожености;

2) подношљиво (стање између прихватљивог и неприхватљивог које подразумијева примјену додатних мјера смањења угрожености и/или повећања безбједности);

3) прихватљиво (могућ догађај или штета, али је вјероватноћа догађаја мала, а штета надокнадива) - захтијева евентуално унапређење и осавремењивање постојећих мјера заштите.

У зависности од израчунатог квантификатора процјене (K_p), степен угрожености (C_y) одређује се према табели:

Степен угрожености	Подручје квантификатора процјене (K_p)		Процијењени степен угрожености
	Једнако и веће од	До	
Врло висок ризик (1)	35,0	74,0	Врло висок ризик
Високи ризик (2)	5,1	34,9	Високи ризик
Повишени ризик (3)	-4,9	5,0	Повишени ризик
Подношљив ризик (4)	-34,9	-5,0	Подношљив ризик
Прихватљив ризик (5)	-72,0	-35,0	Прихватљив ризик

- КВАНТИФИКАЦИЈА ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ
ОБЈЕКАТА ОБВЕЗНИКА ЗАКОНА КОЈИ ПОСЛУЈУ
ГОТОВИМ НОВЦЕМ

1. ФАКТОРИ УГРОЖЕНОСТИ КОЈИ УТИЧУ НА
УГРОЖЕНОСТ ОБЈЕКАТА ОБВЕЗНИКА ЗАКОНА

У 1 Историја чињења кривичних дјела - разбојништво и покушаји разбојништава, разбојничке крађе, провале и покушаји провале, вандализам, саботажа, тероризам

У 2 Макролокација објекта

У 3 Микролокација објекта

У 4 Величина објекта

У 5 Угрожене вриједности у објекту

У 6 Организација простора

У 7 Број радних мјеста с готовим новцем и/или вриједностима

У 8 Доступност новца и вриједности

У 9 Број и врста механичких препрека до новца и вриједности

У 10 Просјечни дневни број странака

Фактори који утичу на повећање угрожености објекта обвезника Закона категорисани су оцјенама од 0 до 5, а њихова важност у одређивању укупне угрожености дефинисана је коефицијентом тежине.
- Коефицијенти тежине могу бити: 2,5; 2; 1,5; 1 или 0,5. Најважнији фактор пет пута више утиче на укупни ризик од најмање битног фактора.

2. МЈЕРЕ ЗАШТИТЕ КОЈЕ УТИЧУ НА СМАЊЕЊЕ
УГРОЖЕНОСТИ ОБЈЕКТА ОБВЕЗНИКА ЗАКОНА

Б 1 Физичка заштита

Б 2 Брзина интервенције привредног друштва за обезбјеђење или полиције

Б 3 Механичка заштита

Б 4 Организацијске мјере

Б 5 Противпровални/противпрепадни систем

Б 6 Контрола приступа

Б 7 Видео-надзор

Б 8 Интеграција и централизација

Б 9 Динамичка процјена угрожености и осавремењавање мјера заштите

Б 10 Едукација и провјера знања корисника

Мјере заштите које утичу на смањење угрожености објекта обвезника Закона категорисане су оцјенама од 0 до 5, а њихова важност у одређивању укупне угрожености дефинисана је коефицијентом тежине.

Коефицијенти тежине могу бити: 2,5; 2; 1,5; 1 или 0,5. Најважнији фактор пет пута више утиче на смањење угрожености од најмање битног фактора.

ТАБЕЛА ПРОРАЧУНА

ПРОЦЈЕНА УГРОЖЕНОСТИ

Број:

Процјенитељ Адреса Поштански број / град	Објект: (назив објекта обвезника који послује готовим новцем)				Датум процјене			
	Претходна процјена				Одговорно лице:		Редни број:	
	Кп:		Датум:					

ФАКТОРИ УГРОЖЕНОСТИ					ФАКТОРИ БЕЗБЈЕДНОСТИ				
Ознака	Назив	Тежишни удио (ТУуи)	Оцјена (ОУи)	Вриједност (Уи)	Ознака	Назив	Тежишни удио (ТУбј)	Оцјена (ОБј)	Вриједност (Бј)
У1	историја почиње- них кривичних дјела у објекту				Б1	физичка заштита			
У2	макролокација				Б2	брзина интервенције лица из обезбјеђења или полиције			
У3	микролокација				Б3	механичка заштита			
У4	величина објекта				Б4	организационе мјере			
У5	угрожена вријед- ност у објекту				Б5	противпровални/ противпрепадни систем			
У6	организација про- стора				Б6	контрола приступа			
У7	број радних мјеста са готовим новцем или вриједностима				Б7	видео-надзор			
У8	доступност новца или вриједности				Б8	интеграција и цен- трализација			
У9	број и врста меха- ничких препрека до новца и вријед- ности				Б9	динамичка процјена угрожености и оса- времењавање мјера заштите			
У10	просјечни дневни број странака				Б10	едукација и провјера знања корисника			
Параметар угрожавања (Пу):					Параметар безбједности (ПБ):				

Квантификатор процјене (Кп)

Степен угрожености	Подручје квантификатора процјене (Кп)		Процијењени степен угро- жености	М. П. (упиши име и презиме)
	Једнако и веће од	До		
Врло висок ризик (1)	35,0	74,0	Врло висок ризик	

Високи ризик (2)	5,1	34,9	Високи ризик	потпис
Повишени ризик (3)	-4,9	5,0	Повишени ризик	
Подношљив ризик (4)	-34,9	-5,0	Подношљив ризик	
Прихватљив ризик (5)	-72,0	-35,0	Прихватљив ризик	

ОБРАЗАЦ ЗА КВАНТИФИКАЦИЈУ ПРОЦЈЕНЕ УГРОЖЕНОСТИ ОБЈЕКТА

Фактор угрожености				Фактор безбједности			
Ознака	Назив	Оцјена	Тежишни удио	Ознака	Назив	Оцјена	Тежишни удио
У 1	Историја чињења кривичних дјела		2.5	Б 1	Физичка заштита		2.5
	Од 5 КД или покушаја КД од почетка рада објекта	5			Два и више припадника обезбјеђења боље оспособљености, наоружани, на локалном мјесту надзора у објекту	5	
	До 4 КД или покушаја КД у 3 године	4			Један припадник обезбјеђења боље оспособљености, наоружан, на локалном мјесту надзора у објекту	4	
	До 3 КД или покушаја КД у 2 године	3			Два и више припадника обезбјеђења боље оспособљености, наоружани	3	
	2 КД или покушај КД у 2 године	2			Два и више припадника обезбјеђења с оружјем	2	
	КД или покушај КД прије 2 и више година	1			Један припадник обезбјеђења, наоружан	1	
	Без КД	0			Један припадник обезбјеђења, ненаоружан или стални или повремени обиласци објекта	0,5	
У 2	Макролокација		2	Б 2	Брзина интервенције привредног друштва за обезбјеђење или полиције		2
	Висок степен угрожености околног простора	5			Интервентна лица на објекту	5	
	Виши степен угрожености околног простора	4			Интервенција за мање од 5 мин.	4	
	Средњи степен угрожености околног простора	3			Интервенција до 10 мин.	3	
	Нижи степен угрожености околног простора	2			Интервенција за 11 до 15 мин.	2	
	Нижи степен угрожености околног простора	1			Интервенција за 16 до 20 мин.	1	
	Минимална угроженост околног простора	0			Интервенција за 21 до 30 мин.	0,5	
У 3	Микролокација		2	Б 3	Механичка заштита		2
	Стамбено-пословна зона изврсно саобраћајно повезана	5			Чување новца и вриједности иза непробојних зидова	5	
	Стамбено-пословна зона добро саобраћајно повезана	4			Interlocking улаз, противпровална врата на улазу у објекат и простор за смјештај вриједности, решетке или противпровалне фолије на стаклима, металне касе	4	
	Стамбено-пословна зона примјерено саобраћајно повезана	3			Противпровална врата на улазу у простор за смјештај вриједности и металне касе	3	
	Стамбено-пословна зона лоше саобраћајно повезана	2			Противпровална врата на улазу у објекат и/или металне касе	2	
	Стамбено-пословна зона врло лоше саобраћајно повезана	1			Чување новца и вриједности у металним касама	1	
	Пјешачка зона	0,5			Чување новца и вриједности у канцеларијским ормарима или ладичарима	0,5	
У 4	Величина објекта		1,5	Б 4	Организационе мјере		1,5
	До 150 м²	5			Примјена пет процедура	5	
	Од 151 м² до 250 м²	4			Примјена четири од пет процедура	4	
	Од 251 м² до 400 м²	3			Примјена три од пет процедура	3	

	Од 401 м² до 750 м²	2		Примјена двије од пет процедура	2	
	Од 751 м² до 1000 м²	1		Примјена једне од пет процедура	1	
	> 1000 м²	0,5		Без процедура	0	
У 5	Угрожене вриједности у објекту		1,5	Противпровални/противпрепадни систем		1,5
	>500.001 КМ	5		Радна мјеста са тастерима/шинама, контрола приступа са шифрама присиле, шифре насилног отварања благајне или касе, просторни и магнетски јављачи, систем блокаде interlocking врата	5	
	Од 150.001 КМ до 500.000 КМ	4		Радна мјеста са тастерима/шинама, контрола приступа са шифрама присиле, шифре насилног отварања благајне или касе, просторни и магнетски јављачи	4	
	Од 50.001 КМ до 150.000 КМ	3		Радна мјеста са тастерима/шинама, контрола приступа са шифрама присиле, просторни и магнетни јављачи	3	
	Од 5.001 КМ до 50.000 КМ	2		Радна мјеста са тастерима/шинама, просторни и магнетни јављачи	2	
	До 5.000 КМ	1		Само радна мјеста с новцем и вриједностима имају ПП тастер или шину са дојавом	1	
	Безготовинско пословање	0		Само противпровални систем с јављачима с просторном заштитом и гласном дојавом без противпрепадног система	0,5	
				Без противпровалног и противпрепадног система	0	
У 6	Организација простора		1,5	Контрола приступа		1,5
	Једна просторија	5		Надзиран и услован улаз у објекат	5	
	Два функционално одвојена простора	4		Више врата с контролом приступа с interlockingom до улаза уштићени простор с временском блокадом	4	
				отварања касе или трезора		
	Три функционално одвојена простора	3		Више врата с контролом приступа с interlockingom до улаза уштићени простор	3	
	Четири функционално одвојена простора	2		Контрола приступа од двају или више врата до улаза уштићени простор	2	
	Пет функционално одвојених простора	1		Контрола приступа или систем за заштиту артикала на улазу у објекат	1	
	Шест и више функционално одвојених простора	0,5		Без контроле приступа	0	
	Број радних мјеста с готовим новцем и/или вриједностима			Видео-надзор		
	Једно радно мјесто без безбједног складиштења новца и вриједности	5		Одговарајући број камера, њихова резолуција и покривеност вањског и унутрашњег периметра; квалитетан снимач заштићен од отуђења	5	
	Два и више радних мјеста без безбједног складиштења новца и вриједности	4		Одговарајући број камера, њихова резолуција и покривеност вањског и унутрашњег периметра; снимач није заштићен од отуђења	4	

У 7	Једно до два радна мјеста са безбједним складиштењем новца и вриједности	3	1,5	Б 7	Одговарајући број камера и њихова резолуција; недо-вољна покривеност вањског и/или унутрашњег пери-метра	3	1,5
	Три до пет радних мјеста са безбједним складиштењем новца и вриједности	2			Одговарајући број камера, слабије резолуције од иденти-фикације	2	
	Више од пет радних мјеста са безбједним складиштењем новца и вриједности	1			Неодговарајући број камера и/или лош квалитет снимка	1	
	Више од пет радних мјеста са безбједним складиштењем новца и вриједности у одвојеном простору	0,5			Без видео-надзора	0	
У 8	Доступност новца и вриједности		1	Б 8	Интеграција и централизација		1
	Каса или сеф у видном пољу странака, без препреке	5			Интеграција свих система заштите и пословно-информатичких система уз дојаву	5	
	Каса или сеф у видном пољу, с препреком	4			Интеграција три и више система заштите с дојавом	4	
	Каса или сеф скривен, без препрека	3			Интеграција два система заштите с дојавом	3	
	Каса или сеф у скривеном простору, учвршћена	2			ТЦП/ИП дојава препада и провале	2	
	Каса или сеф на другом спрату	1			Дојава препада или провале	1	
	Каса или сеф на другом спрату с више препрека или трезорски простор	0,5			Без интеграције	0	
У 9	Врста механичких препрека у пословању с готовим новцем и вриједностима		1	Б 9	Динамичка процјена угрожености и осавременјивање мјера заштите		1
	Ниски пултови с касама с отварањем путем нумеричких шифри отварања	5			Динамичка процјена угрожености по потреби или најмање сваких шест мјесеци	5	
	Високи пултови с касама с отварањем путем нумеричких шифри отварања	4			Процјена угрожености сваке године	4	
	Ниски пултови с касама с временском одгодом отварања	3			Процјена угрожености сваке двије године	3	
	Високи пултови с касама с временском одгодом отварања	2			Процјена угрожености након пет година	2	
	Пословање с новцем и вриједностима иза дјелимично непробојних зидова	1			Процјена угрожености након штетног догађаја	1	
	Пословање с новцем и вриједностима иза непробојних зидова	0			Процјена угрожености само код уградње система	0,5	
У 10	Просјечни дневни број странака		0,5	Б 10	Едукација и провјера знања корисника		0,5
	Мање од 50 странака дневно	5			Едукација и провјера сваких шест мјесеци или чешће	5	
	Од 51 до 100 странака дневно	4			Едукација и провјера сваких дванаест мјесеци	4	
	Од 101 до 300 странака дневно	3			Едукација и провјера сваке двије године	3	
	Од 301 до 600 странака дневно	2			Дјелимична едукација и провјера приликом редовног одржавања	2	
	Од 601 до 1.000 странака дневно	1			Иницијална едукација и провјера само на примопредаји система, дораде или проширења	1	
	Више од 1.000 странака дневно	0,5			Без едукације	0	

Образак за квантификацију објеката обавезно Закона који послују готовим новцем - ФАКТОРИ УГРОЖЕНОСТИ

У 1 Историја чињења кривичних дјела (КД)

Уколико је у објекту већ почињено успјешно кривично дјело, објекат има безбједносних пропуста и услед тога вјероватноћа поновног чињења је већа. Овај фактор угрожености има велики утицај на укупну угроженост у односу на успјешност чињења кривичних дјела и зато има највиши тежишни удио.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 2,5, а оцјене од 0 до 5.

Оцјена 5	Од 5 КД или покушаја КД од почетка рада објекта - пет или више успјешних кривичних дјела или покушаја од почетка рада објекта.
Оцјена 4	До 4 КД или покушаја КД у три године - до четири успјешна кривична дјела или покушаја у три године.
Оцјена 3	До 3 КД или покушаја КД у двије године - три успјешна кривична дјела или покушаја у двије године.
Оцјена 2	2 КД или покушаја КД у двије године - два успјешна кривична дјела или покушаја прије двије године.
Оцјена 1	КД или покушај КД прије двије и више година - успјешно кривично дјело или покушај прије двије и више година.
Оцјена 0	Без КД - није било ни покушаја кривичних дјела.

У 2 Макролокација

У одређеним насељима (општинама, градовима, четвртима), односно околним просторима (улицама, сусједним зградама и сл.) од штићеног објекта статистички је већи број кривичних дјела, па је и повећана могућност чињења кривичних дјела од мјеста у којима се криминалне радње у том обиму не догађају. Под насељем, односно околним простором подразумијева се градска четврт или сеоско насеље које покрива надлежна полицијска станица у којем се налази објекат штићења. Квантификација овог фактора заснива се на статистици чињења кривичних дјела у последњих годину дана и прикупља се од полиције, осигураватеља или других позваних извора информација.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 2, а оцјене од 0 до 5.

Оцјена 5	Висока угроженост - у околном простору у којем се налази штићени објекат у последњих годину дана извршено је више од 10 кривичних дјела.
Оцјена 4	Виша угроженост - у околном простору у којем се налази штићени објекат у последњих годину дана извршено је од шест до девет кривичних дјела.
Оцјена 3	Средња угроженост - у околном простору у којем се налази штићени објекат у последњих годину дана извршено је од три до пет кривичних дјела.
Оцјена 2	Ниска угроженост - у околном простору у којем се налази штићени објекат у последњих годину дана извршено је од једног до два кривична дјела.
Оцјена 1	Ниска угроженост - у околном простору у којем се налази штићени објекат у последњих годину дана није било кривичних дјела.
Оцјена 0	Минимална угроженост - у околном простору у којем се налази штићени објекат у последњих годину дана није било ни покушаја кривичних дјела.

У 3 Микролокација

Стандардни поступци у одређивању ризика намећу потребу одређивања комуникацијских својстава простора у непосредној близини објекта и/или на путу прилаза и путу удаљавања од објекта, будући да је могућност брзог удаљавања с мјеста догађаја од велике важности починиоцу кривичног дјела. Квантификација својства микролокације одређује се са становишта саобраћајне повезаности.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 2, а оцјене од 0,5 до 5.

Оцјена 5	Стамбено-пословна зона изврсно саобраћајно повезана - отвореност стамбеног и/или пословног насеља и приступ са све четири стране свијета.
Оцјена 4	Стамбено-пословна зона добро саобраћајно повезана - отвореност стамбеног и/или пословног насеља и приступ са најмање три стране свијета.

Оцјена 3	Стамбено-пословна зона примјерено саобраћајно повезана - отвореност стамбеног и/или пословног насеља и приступ са најмање двије стране свијета.
Оцјена 2	Стамбено-пословна зона лоше саобраћајно повезана - отвореност стамбеног и/или пословног насеља и приступ са само једне стране свијета.
Оцјена 1	Стамбено-пословна зона врло лоше саобраћајно повезана - отвореност стамбеног и/или пословног насеља и отежан приступ са само једне стране свијета.
Оцјена 0,5	Пјешачка зона - без приступа возилима, осим јавног превоза и специјалних возила.

У 4 Величина објекта

Мањи објекти у којима се послује с готовим новцем и вриједностима чешће су предмет чињења кривичних дјела нападача, који их изводе без пуно припреме или организације, за разлику од већих објеката, у којима је по правилу већа количина новца и вриједности, али која се плански припремају. Такви већи објекти су обично на више спратова или с већим бројем просторија, што отежава починиоцу доступност информације о смјештају трезора, сефова и уплатно-исплатних мјеста, броју лица, врстама заштите и слично, отежава почињење кривичног дјела и продужује његово трајање. У осталим објектима сигурносна логика је обрнута, односно што је објекат мањи, то је и мање угрожен за почињење кривичног дјела. Квантификација величине објекта зависи од његове укупне површине унутар периметра штићења.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0,5 до 5.

Оцјена 5	Величина објекта - до 150 м ²
Оцјена 4	Величина објекта - од 151 м ² до 250 м ²
Оцјена 3	Величина објекта - од 251 м ² до 400 м ²
Оцјена 2	Величина објекта - од 401 м ² до 750 м ²
Оцјена 1	Величина објекта - од 751 м ² до 1.000 м ²
Оцјена 0,5	Величина објекта - више од 1.000 м ²

У 5 Угрожене вриједности у објекту

За већину починилаца кривичних дјела битна је количина новца и вриједности у објекту с обзиром на то да се ризик пореди с висином вриједности до које чињењем могу доћи или вриједности која се може уништити вандализмом. Квантификација овог фактора зависи од висине вриједности објекта и имовине, те броја угрожених лица у објекту која се при чињењу кривичног дјела ту могу заштити.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0 до 5.

Оцјена 5	Вриједност имовине и ризик за лица - више од 500.001 KM.
Оцјена 4	Вриједност имовине и ризик за лица - од 150.001 до 500.000 KM.
Оцјена 3	Вриједност имовине и ризик за лица - од 50.001 до 150.000 KM.
Оцјена 2	Вриједност имовине и ризик за лица - од 5.001 до 50.000 KM.
Оцјена 1	Вриједност имовине и ризик за лица - до 5.000 KM.
Оцјена 0	Вриједност имовине и ризик за лица - без-готовинско пословање.

У 6 Организација простора

Организација простора унутар једног објекта или организација објекта унутар штићеног периметра може починиоцу знатно отежати сналажење у простору, продужити вријеме чињења и отежати приступ новцу и вриједностима. Угроженост је већа кад постоји само један јединствен простор или објекат, а квантификација овог фактора зависи од броја функционално издвојених простора унутар једног објекта или броја функционално издвојених објеката унутар штићеног периметра.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0,5 до 5.

Оцјена 5	Једна просторија.
Оцјена 4	Два функционално одвојена простора.
Оцјена 3	Три функционално одвојена простора.
Оцјена 2	Четири функционално одвојена простора.
Оцјена 1	Пет функционално одвојених простора.

Оцјена 0,5	Шест и више функционално одвојених простора.	Оцјена 4	Високи пултови с касама с отварањем путем нумеричких шифри отварања.
У 7	Број радних мјеста с готовим новцем и/или вриједностима	Оцјена 3	Ниски пултови с касама с отварањем.
	Појам радног мјеста с готовим новцем, вриједностима или драгоцјеностима подразумева радно мјесто гдје се обављају уплатно-исплатне трансакције, те откупи и продаја вриједности и драгоцјености. Број радних мјеста повећава могућност напада због веће приступачности новцу и вриједностима. Наиме, што је мањи број радних мјеста, више је новца и вриједности на једном мјесту и постоји могућност њиховог бржег одношења. Статистички гледано, пословнице с више запослених су мање угрожене. Одговарајуће безбједно чување новца и вриједности у благајнама или другим заштићеним просторима смањује угроженост таквих радних мјеста. Квантификација овог фактора зависи од броја радних мјеста, односно постојања или непостојања одговарајућег складиштења новца и вриједности.	Оцјена 2	Високи пултови с касама с временским одгађањем отварања.
	Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0,5 до 5.	Оцјена 1	Пословање с новцем и вриједностима иза дјелимично непробојних зидова.
Оцјена 5	Једно радно мјесто без безбједног чувања новца и вриједности.	Оцјена 0	Пословање с новцем и вриједностима иза непробојних зидова.
Оцјена 4	Два и више радних мјеста без безбједног чувања новца и вриједности.	У 10	Просјечни дневни број странака
Оцјена 3	Једно до два радна мјеста са безбједним чувањем новца и вриједности.		Објекти који у једном дану имају велики број странака, односно посјетилаца, мање су угрожени јер починиоци по правилу бирају објекте с мањим бројем људи или када у објектима нема никога осим запослених. Квантификација овог фактора угрожености зависи од просјечног дневног броја странака/посјетилаца у објекту.
Оцјена 2	Три до пет радних мјеста са безбједним чувањем новца и вриједности.		Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 0,5, а оцјене од 0,5 до 5.
Оцјена 1	Више од пет радних мјеста са безбједним чувањем новца и вриједности.	Оцјена 5	Мање од 50 странака дневно.
Оцјена 0,5	Пет радних мјеста са безбједним чувањем новца и вриједности у одвојеном простору.	Оцјена 4	Од 51 до 100 странака дневно.
У 8	Доступност новца и вриједности	Оцјена 3	Од 101 до 300 странака дневно.
	Циљ починиоца није увијек само новац и вриједности на уплатно-исплатном, односно продајном мјесту већ и новац и вриједности ускладиштени у касама, трезорима или другим просторима за чување. Исто тако, вриједности представљају и рачунари с подацима, скупоцјена техничка и друга опрема, гориво и друго. Стога је доступност тих простора за чување битан параметар процјене угрожености објекта, посебно од организованог напада. На угроженост значајно утиче видљивост тих простора из простора странака или је смјештена на другим етажама или мјестима с више препрека у просторијама које нису свима доступне. Доступност вриједностима квантификује се зависно од квалитете смјештаја, могућности опсервације и броја и тежине препрека на путу до њих.	Оцјена 2	Од 301 до 600 странака дневно.
	Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1, а оцјене од 0,5 до 5.	Оцјена 1	Од 601 до 1.000 странака дневно.
Оцјена 5	Каса или сеф у видном пољу, без посебног простора за смјештај и препрека уз могућност несметаног посматрања.	Оцјена 0,5	Више од 1.000 странака дневно.
Оцјена 4	Каса или сеф у видном пољу, с препреком.		Образац за квантификацију објеката обвезника Закона, који послују готовим новцем - ФАКТОРИ БЕЗБЈЕДНОСТИ
Оцјена 3	Каса или сеф скривен и не налази се у видном пољу, без препрека.	Б 1	Физичка заштита
Оцјена 2	Каса или сеф скривен и не налази се у видном пољу, учвршћен за подлогу или тежином неотуђив.		Присутност радника агенција на објекту може у одређеним околностима бити добар фактор безбједности. То се прије свега односи на квалитетну припремљеност, обученост, опремљеност, извјезбаност и мотивисаност радника привредних друштава за обезбјеђење који, носећи оружје, те боравећи на оптималним мјестима у објекту, прате догађања и у случају покушаја извршења кривичних дјела, реагују на законом прописани начин, користећи прописана овлашћења. Квантификација овог фактора одређује се на основу броја, опремљености и услова рада радника агенција на објекту. Квантификација овог фактора безбједности зависи од броја, смјештаја, опремљености и квалитета оспособљености радника привредних друштава за обезбјеђење.
Оцјена 1	Каса или сеф на другој етажи.		Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 2,5, а оцјене од 0 до 5.
Оцјена 0,5	Каса или сеф у посебном штићеном простору на издвојеној етажи с контролом приступа или трезорски простор.	Оцјена 5	Два и више радника привредних друштава за обезбјеђење с оружјем, боље оспособљености, на локалном мјесту надзора у објекту, односно радници привредних друштава за обезбјеђење у униформи с видно истакнутом легитимацијом, кратким ватреним оружјем за самоодбрану и напад на починиоца, боље оспособљености, лоцирани у посебном контролном положају у објекту.
У 9	Врста механичких препрека у пословању с готовим новцем и вриједностима	Оцјена 4	Један радник привредних друштава за обезбјеђење с оружјем, боље оспособљености, на локалном мјесту надзора у објекту - радник привредних друштава за обезбјеђење у униформи с видно истакнутом легитимацијом, кратким ватреним оружјем за самоодбрану и напад на починиоца, боље оспособљености, лоцирани у посебном контролном положају у објекту.
	На ризик извршења кривичног дјела утиче број и квалитет препрека које треба савладати како би се дошло до новца и вриједности, посебно на уплатно-исплатним, односно продајно-откупним мјестима, односно спријечила друга кривична дјела као што су вандализам, саботаже и друго. Особине препрека, као што су разне ограде и чврсти непробојни зидови, те касе и трезори знатно доприносе безбједности. Квантификација овог фактора зависи од врста препрека и начина складиштења новца и вриједности.	Оцјена 3	Два и више радника привредних друштава за обезбјеђење с оружјем, боље оспособљености - радници привредних друштава за обезбјеђење у униформи с видно истакнутом легитимацијом, кратким ватреним оружјем за самоодбрану и напад на починиоца, боље оспособљености, лоцирани у посебном контролном положају у објекту. Боља оспособљеност подразумева радника агенције од 25 до 40 година, високе психолошке спреме, високих резултата обуке и периодичног гађања оружјем с додатном мотивацијом (могућност напредовања, додаци на доходак и друго).
	Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1, а оцјене од 0 до 5.	Оцјена 2	Два и више радника привредних друштава за обезбјеђење с оружјем - радници привредних друштава за обезбјеђење у униформи с видно истакнутом легитимацијом, кратким ватреним оружјем за самоодбрану, лоцирани на видном мјесту у објекту, примарно превентивно дјеловање.
Оцјена 5	Ниски пултови с касама с отварањем путем нумеричких шифри отварања.		

Оцјена 1	Један радник привредних друштава за обезбјеђење с оружјем - радник привредних друштава за обезбјеђење у униформи с видно истакнутом легитимацијом, кратким ватреним оружјем за самоодбрану, лоциран на видном мјесту у објекту, примарно превентивно дјеловање.
Оцјена 0,5	Један радник привредних друштава без оружја или стални или повремено обиласци објекта од стране радника привредних друштава за обезбјеђење - радници привредних друштава за обезбјеђење обилазе објекат према сталном или повременом распореду.
Оцјена 0	Без радника привредних друштава за обезбјеђење - без физичке заштите.
Б 2 Брзина интервенције радника агенција или полиције	
Близина полицијске станице или патроле, те интервентне јединице привредног друштва за обезбјеђење лица и имовине од штићеног објекта директно утиче на брзину интервенције по извршењу кривичног дјела. Довољно брза интервенција може надокнадити присутност радника агенција на објекту ако остале примјењене мјере омогућавају поуздану дојаву препада или провале и онемогућавају починиоца или временско одгађање приступа новцу и вриједностима. Квантификација овог фактора сигурности зависи од времена доласка на штићени објекат након дојаве.	
Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 2, а оцјене од 0 до 5.	
Оцјена 5	Интервентно лице на објекту.
Оцјена 4	Интервенција за мање од 5 мин.
Оцјена 3	Интервенција до 10 мин.
Оцјена 2	Интервенција за 11 до 15 мин.
Оцјена 1	Интервенција за 16 до 20 мин.
Оцјена 0,5	Интервенција за 21 до 30 мин.
Оцјена 0	Интервенција за више од 30 мин.
Б 3 Механичка заштита	
Механичка заштита подразумијева разне механичке препреке због чијих се савладавања онемогућава или отежава и продужује неопходно вријеме приступа новцу и вриједностима. Што је број препрека већи и што су оне чвршће и механички јаче, починилац треба више времена за извршење кривичног дјела. Квантификација овог фактора безбједности зависи од квалитета механичке заштите.	
Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 2, а оцјене од 0,5 до 5.	
Оцјена 5	Складиштење новца и вриједности иза непробојних зидова - највиши ниво заштите, изглед радног простора је такав да се механичким противбалистичким зидовима одваја од простора странака најбоља је механичка заштита лица и имовине, а оптимална безбједност постиже се поштовањем радних и безбједносних процедура.
Оцјена 4	Interlocking улаз, противпровална врата на улазу у објекат и простор за смјештај вриједности, решетке или противпровалне фолије на стаклима, металне касе - висок ниво заштите с наведеном механичком заштитом.
Оцјена 3	Противпровална врата на улазу у простор за смјештај вриједности и металне касе - виши ниво заштите која подразумијева металне касе и друга средства складиштења у посебној просторији на којој су противпровална врата.
Оцјена 2	Противпровална врата на улазу у објекат и/или металне касе - средњи ниво заштите с противпровалним вратима на улазу у објекат или металном касом с механичким закључавањем.
Оцјена 1	Складиштење новца и вриједности у металне касе - нижи ниво заштите новца и вриједности складиштењем у металне касе с механичким закључавањем.
Оцјена 0,5	Складиштење новца и вриједности у канцеларијске ормаре или ладичаре - минимална заштита складиштењем у обичне дрвене ормаре или ормаре с ладлицама без могућности закључавања или са закључавањем путем обичне цилиндричне браве.
Б 4 Организационе мјере	
Једну од важних мјера заштите представљају и организационе мјере, односно постојање и одговарајућа примјена (писаних) про-	
цедура за понашање запослених у редовним радним задацима, при манипулацији готовим новцем и вриједностима и њиховој дистрибуцији, руковању уређајима и системима техничке заштите, заштити повјерљивих података, те у случајевима извршења кривичних дјела. Квантификација овог фактора зависи од количине и примјене прописаних процедура за поступање.	
Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0 до 5.	
Оцјена 5	Процедуре за понашање запослених при редовним радним задацима подразумијевају уобичајене радне поступке утврђене описом радног мјеста.
Оцјена 4	Процедуре при манипулацији готовим новцем подразумијевају поступање с благајничким максимумима, смањење количине новца и вриједности на уплатно-исплатним и продајно-откупним мјестима, исплаћивање вених износа новца на посебно заштићеним мјестима (дискретне благајне и др.).
Оцјена 3	Процедуре за понашање при дистрибуцији новца унутар и изван објекта подразумијевају дефинисање одговорних лица за пренос, дефинисање пута новца, врсте резервоара, количине новца, времена и трајања и друго.
Оцјена 2	Процедуре за руковање уређајима и системима техничке заштите подразумијевају обавезу запослених да исправно рукују и користе систем техничке заштите ради смањења лажних дојава и кварова на системима, те за заштиту повјерљивих података који се односе на руковање повјерљивим документима и информатичким подацима, шифрама заштите и безбједним складиштењем.
Оцјена 0	Основне процедуре затварања и закључавања врата, соба, ормара и других спремишта с новцем и вриједностима.
Б 5 Противпровални/противпрепадни систем	
Квалитет и покривеност објекта системом противпрепадне заштите утиче на смањење угрожености јер запослени могу брзо дојавити покушај напада на објекат, односно омогућена је рана детекција и дојава. Исто тако, квалитет и покривеност системом противпровалне заштите омогућава независну дојаву путем разних јављача у објекту и омогућава брзу интервенцију припадника привредних друштава за обезбјеђење и полиције. Квантификација овог фактора зависи од квалитета и квантитета система.	
Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0,5 до 5.	
Оцјена 5	Радна мјеста са тастерима/шинама, контрола приступа са шифрама присиле, шифре насилног отварања благајне или касе, просторни и магнетни јављачи, систем блокаде interlocking врата.
Оцјена 4	Радна мјеста са тастерима/шинама, контрола приступа са шифрама присиле, шифре насилног отварања благајне или касе, просторни и магнетни јављачи.
Оцјена 3	Радна мјеста са тастерима/шинама, контрола приступа са шифрама присиле, просторни и магнетни јављачи.
Оцјена 2	Радна мјеста са тастерима/шинама, просторни и магнетни јављачи.
Оцјена 1	Само радна мјеста с новцем и вриједностима имају ИП тастер или шину са дојавом.
Оцјена 0,5	Само противпровални систем с јављачима са просторном заштитом и гласном дојавом без противпрепадног система.
Оцјена 0	Без противпровалног и противпрепадног система.
Б 6 Контрола приступа	
Примјена контроле приступа продужава вријеме доласка до мјеста на којима се чува већа количина новца или вриједности, што ће одвратити починиоца или му увелико отежати извршење кривичног дјела. За ефикасну контролу приступа постоји низ предуслова, као што је организација простора, квалитет уграђених система заштите, придржавање процедура и могућност интеграције са системом противпровале и противпрепада у циљу слања дојаве о могућим насилним отварањима, кваровима или непридржавању процедура. Квантификација овог фактора зависи од квалитета система.	
Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0 до 5.	

- Оцјена 5 Надзиран и услован улаз у објекат - потпуно надзиран и услован улаз путем читача на улазним/излазним вратима, шифрама приступа појединим просторијама, касама и трезору, контролним и техничким собама, кључевима и друго.
- Оцјена 4 Више врата с контролом приступа с interlockingom до улаза уштићени простор с временском блокадом отварања касе или трезора - могуће је доћи путем више врата с контролом приступа и interlocking системом отварања те временским одгађањем отварања касе или трезора.
- Оцјена 3 Више врата с контролом приступа с interlockingom до улаза уштићени простор - могуће је доћи путем више врата с контролом приступа и interlocking системом отварања.
- Оцјена 2 Контрола приступа од двоје или више врата до улаза уштићени простор - више врата до мјеста у којем је смјештен новац или вриједности.
- Оцјена 1 Контрола приступа на улазу у простор с новцем или вриједностима - неки од начина контроле приступа новцу и вриједностима.
- Оцјена 0 Без контроле приступа - на објекту не постоји систем контроле приступа.

Б 7 Видео-надзор

Систем видео-надзора има намјену одвраћања, отежавања и идентификације починиоца. Покривање битних мјеста у или изван објекта као што су уплатно-исплатна, односно продајно-откупна мјеста, просторије с касом или трезором, покривање пута новца и примопредаје новца и вриједности, улази и излази из објекта, покривање „мртвих углова” вањског периметра и слично, увелико помаже у остварењу функције видео-надзора. Одговарајући број и смјештај, те квалитет система произлази из намјене и величинештићеног објекта. Квантификација овог фактора зависи од квалитета и функционалности система.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1,5, а оцјене од 0 до 5.

- Оцјена 5 Одговарајући број камера у односу на простор, одговарајућа резолуција у односу на функцију камера, максимална покривеност вањског и унутрашњег периметра; квалитетан снимач заштићен од отуђења - потпуна функционалност система.
- Оцјена 4 Одговарајући број камера, њихова резолуција и покривеност вањског и унутрашњег периметра; снимач није заштићен од отуђења - камере су задовољавајуће резолуције и покривају максимално унутрашњи и/или вањски периметар објекта, али снимач није заштићен од отуђења или уништења.
- Оцјена 3 Одговарајући број камера и њихова резолуција; недовољна покривеност вањског и/или унутрашњег периметра - камере су задовољавајуће резолуције, али не покривају у потпуности унутрашњи и/или вањски периметар објекта.
- Оцјена 2 Одговарајући број камера, слабије резолуције од идентификације - камере покривају вањски и унутрашњи периметар, али квалитет снимака не одговара резолуцији идентификације.
- Оцјена 1 Неодговарајући број камера и/или лош квалитет снимка - у објекту се налази одређен број камера који не покрива у потпуности унутрашњи и/или вањски периметар објекта и/или је прегледом снимака утврђено да је квалитет лош и не задовољава функцију идентификације лица.
- Оцјена 0 Без видео-надзора - у објекту није инсталиран систем видео-надзора.

Б 8 Интеграција и централизација

Међусобна интеграција система заштите, као и његова интеграција с осталим системима у објекту повећава учинак појединог система заштите. Интеграција повезана с централизацијом омогућава централном дојавном систему брзу информацију о догађају у објекту. Повезивање свих система путем ТЦП/ИП комуникације (информатизација интеграције и дојаве) омогућава бржу дојаву и стални надзор комуникације. Осим сигнала провале/препада интегрише се и сигнал с контроле приступа и видео-надзора, те пословно-информатичког система („time“ - трезори). Квантификација овог фактора зависи од степена интеграције и успоставе централизације система.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1, а оцјене од 0 до 5.

Оцјена 5	Интеграција свих система заштите и пословно-информатичких система уз дојаву.
Оцјена 4	Интеграција три и више система заштите с дојавом.
Оцјена 3	Интеграција два система заштите с дојавом.
Оцјена 2	ТЦП/ИП дојава препада и провале.
Оцјена 1	Дојава препада или провале.
Оцјена 0	Без интеграције.

Б 9 Динамичка процјена угрожености и осавремењавање мјера заштите

Динамичка процјена угрожености омогућава да се за сваки објекат, појединачно и динамички у складу са промјенама у објекту и његовој околини, ажурирају параметри угрожености и могуће додатне или другачије мјере заштите. Што је чешће ажурирање и израда савременије процјене угрожености, то је заштита објекта прилагођена промијењеним условима, а тиме и повећана безбједност објекта. Параметри који утичу на потребу израде динамичке процјене угрожености су угроженост према величини пословнице, динамици рада, количини новца у пословници, савјесности и поштовању процедура запослених, квалитет писаних процедура, покушајима напада, појавности криминалитета у кварту, граду или општини, времену и квалитету интервенције припадника привредних друштава за обезбјеђење и полиције, изложености локације, квалитету и величини система заштите и друго. Квантификација овог фактора безбједности зависи од квалитета процеса израде процјене угрожености.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 1, а оцјене од 0,5 до 5.

Оцјена 5	Динамичка процјена угрожености по потреби или најмање сваких шест мјесеци.
Оцјена 4	Процјена угрожености сваке године.
Оцјена 3	Процјена угрожености сваке двије године.
Оцјена 2	Процјена угрожености након пет година.
Оцјена 1	Процјена угрожености након штетног догађаја.
Оцјена 0,5	Процјена угрожености само приликом уграђивања система.

Б 10 Едукација и провјера знања корисника

Едукација запослених и других корисника и провјера њиховог знања и увјежбаности у коришћењу система заштите и осталим процедурама од велике су важности за њихову безбједност и безбједност странака, те заштиту новца и вриједности у објекту. Чешће едукације и позитивни резултати провјере знања и увјежбаности повећавају безбједност. Квантификација овог фактора безбједности зависи од нивоа знања корисника, а мјери се учесталосту едукације.

Тежишни удио овог фактора у односу на његов значај је 0,5, а оцјене од 0 до 5.

Оцјена 5	Едукација и провјера сваких шест мјесеци или чешће.
Оцјена 4	Едукација и провјера сваких дванаест мјесеци.
Оцјена 3	Едукација и провјера сваке двије године.
Оцјена 2	Дјелимична едукација и провјера приликом редовног одржавања.
Оцјена 1	Иницијална едукација и провјера само на примопредаји система, дораде или проширења.
Оцјена 0	Без едукације.